

Granskningsyttrande över *Översiktsplan 2045*, ny översiktsplan för Bromölla kommun

Er beteckning: dnr 2024/846

Redogörelse av ärendet

Bromölla kommun har översänt *Översiktsplan 2045*, ny översiktsplan för kommunen till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 7 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900, här hänvisad till som PBL). Planförslaget innefattar hela kommunens geografiska yta och ska ersätta nu gällande översiktsplan från 2014. I detta yttrande förkortas planförslaget ÖP Bromölla.

I arbetet med ÖP Bromölla har kommunen utgått från följande strategiska fokusområden: Bebyggelseutveckling; Attraktiva och varierande livsmiljöer; Bra kommunikationer; Attraktiv och mångfacetterad arbetsmarknad; Attraktiva grön- och blåmiljöer; Det robusta samhället. ÖP Bromölla pekar ut sammanlagt 13 nya utbyggnadsområden för sammanhängande bostadsbebyggelse, mångfunktionell bebyggelse och för verksamheter och industri. ÖP Bromölla anger också att stora delar av kommunens befintliga bebyggelseområden ska kunna utvecklas genom förtätning.

Aktuella lagrum

Under granskningstiden ska länsstyrelsen enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det enbart framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken
- förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5. kap miljöbalken inte följs,

- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 h § första stycket miljöbalken,
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Detta granskningsyttrande ska i enlighet med bestämmelserna i PBL redovisas tillsammans med den antagna översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit översiktsplanen i en viss del, ska detta anmärkas i översiktsplanen.

Länsstyrelsens övergripande bedömning

Länsstyrelsen menar att ÖP Bromölla i flera avseenden har vidareutvecklats på ett positivt sätt sedan samrådet och belyser många viktiga frågor. Länsstyrelsen ser också över lag positivt på kommunens intentioner och de övergripande ställningstaganden som översiktsplanen anger. Då ÖP Bromölla generellt saknar platsspecifika bedömningar och vägledning för hur ställningstagandena ska omsättas och beaktas i den fysiska planeringen, konstaterar Länsstyrelsen att detta kommer behövas följas upp och hanteras i efterföljande planering och prövningar.

Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL

Riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § MB)

Oppmanna – Ivösjöområdet N 22

Skråbeån och dess fauna utgör ett särskilt uttryckt värde i riksintresseanspråkets värdebeskrivning. Länsstyrelsen konstaterar att utbyggnadsområdet *Verksamhetsområde Nymölla* ligger i en lågpunkt i landskapet som avvattnas till Skråbeån. Länsstyrelsen delar bedömningen i *Bilaga 1 – Riksintressen, skyddade områden och miljö kvalitetsnormer* att utbyggnadsområdet innebär risk för att föroreningar sprids till Skråbeån, och att en exploatering därmed kan innebära att arter inom riksintresseområdet påverkas negativt och att värdekärnor kan komma att skadas. Länsstyrelsen menar därför att det för utbyggnadsområdet kvarstår att visa att

riksintresset kan tillgodoses. Se även avsnitten *Miljö kvalitetsnormer för vatten* samt *Risk för översvämning* i yttrandet.

Utbyggnadsområdet *Strandskogen* ligger i nära anslutning till Ivösjön. I likhet med *Skräbeån* är också Ivösjön uttryckt som ett särskilt värde i riksintresseanspråkets värdebeskrivning, utifrån dess limnologi och stora fiskartrikedom. Kommunen anger i ÖP Bromölla att planering och exploatering av området ska ske med hänsyn gentemot dessa uttryck. Länsstyrelsen konstaterar att det utifrån översiktsplanen inte går att bedöma hur detta ska ske, eller vilken påverkan som en exploatering av området skulle innebära på riksintresset. Exempelvis gällande hur avrinningen från området skulle förändras och vilka effekter det skulle innebära för vattenförekomsterna och dess värden. Länsstyrelsen menar därför att det för utbyggnadsområdet *Strandskogen* kvarstår att visa att riksintresseanspråket kan tillgodoses. Se även avsnitten *Miljö kvalitetsnormer för vatten*, *Natura 2000* samt *Riksintresse för friluftsliv* i yttrandet.

Tostebergakusten N 23

Länsstyrelsen konstaterar att utbyggnadsområdet *Edenryd/Valje* har minskat i omfattning sedan samrådet, men överlappar fortsatt delvis med naturbetesmarker omgivna och indelade av stengärdesgårdar. Dessa områden anges som särskilt värdefulla i riksintresseanspråkets värdebeskrivning. Av ÖP Bromölla framgår inte vilken påverkan föreslagen utbyggnad bedöms medföra för dessa värden. Länsstyrelsen menar därför att det för utbyggandsområde *Edenryd/Valje* kvarstår att visa att riksintresseanspråket kan tillgodoses.

Riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § MB)

Ivösjön-Immeln-Ryssberget FM 21

För utbyggnadsområdet *Strandskogen* anger kommunen följande ställningstagande i ÖP Bromölla i förhållande till riksintresseanspråket: *För att säkerställa att riksintresset för friluftslivs värden inte skadas påtagligt ska exploatering ske med hänsyn till landskapsbilden samt genom att inga hinder upprättas som försvårar att riksintresseområdet används för friluftsvksamhet.* Länsstyrelsen ser positivt på kommunens intentioner att säkerställa riksintressets värden, men vad detta konkret innebär kvarstår att redovisa. Likaså vilken påverkan som exploateringen skulle medföra på riksintresseanspråkets värden. Avseende hinder i förhållande till

friluftslivet ser Länsstyrelsen att det dels behöver bedömas vilken påverkan som en utbyggnad skulle innebära i förhållande till befintliga leder och möjligheten att röra sig genom området. Men också indirekt påverkan utifrån dess eventuella avhållande effekt. Exploaterings konsekvenser på Ivösjöns flora och fauna, exempelvis i förhållande till områdets fågelliv, samt på dess vattenkvalitet är andra aspekter som behöver hanteras i sammanhanget. Länsstyrelsen bekräftar också att exploaterings visuella påverkan utifrån landskapsbilden behöver redovisas fördjupat vid en detaljplanering av området.

Sammantaget menar Länsstyrelsen att det kvarstår för kommunen visa att riksintresset kan tillgodoses i efterföljande planering. Se även avsnitten *Natura 2000*, *Riksintresse för naturvården* samt *Miljö kvalitetsnormer för vatten* i yttrandet.

Riksintresse anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen bekräftar kommunens ställningstagande att kommande exploatering inte får påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av kommunikationsanläggningar av riksintresse. Hur detta ska säkerställas behöver följas upp i efterföljande planering. Länsstyrelsen konstaterar att detta blir särskilt aktuellt för utbyggnadsområdena *Strandskogen*, *Verksamhetsområde trafikplats 44* och *Kristianstadsvägen* samt för befintliga områden med redovisad utvecklad användning i anslutning till väg E22 och Blekinge kustbana.

Riksintresse för totalförsvaret (3 kap. 9 § MB)

Den civila delen

Bromölla kommun omfattas av ett riksintresseanspråk med tillhörande påverkansområden för luftledningarna i transmissionsnätet för el. Länsstyrelsen menar att ÖP Bromölla inte ger tydlig vägledning för hur anspråket ska tillgodoses. Detta utifrån att översiktsplanen inte redovisar riksintresseanspråket på karta, eller ger någon information om dess påverkansområde på karta eller i text. Det framgår inte heller vilken hänsyn som behöver tas i efterföljande planering och prövning inom dessa områden. Utifrån att ÖP Bromölla inte redovisar någon ny eller förändrad markanvändning inom riksintresseanspråket eller dess

påverkansområde, ser dock Länsstyrelsen ingen uppenbar risk för negativ påverkan på riksintresset.

Länsstyrelsen ser i sammanhanget positivt på kommunens ställningstagande att samråd ska ske med Svenska kraftnät vid planläggning, utveckling och åtgärder inom 500 meter från ledningar och stationer i transmissionsnätet för el. Länsstyrelsen vill dock förtydliga att bedömning av påverkan på riksintresseanspråket i efterföljande planering och prövningar behöver ske i förhållande till Myndigheten för civilt försvars beslutade värdebeskrivning.

Riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 1, 4 §§ MB)

Länsstyrelsen menar att ÖP Bromölla ger förutsättningar för att riksintresset ska kunna tillgodoses utifrån redovisad vägledning samt att inga nya utbyggnadsområden föreslås inom riksintresseområdet. Vid exploatering inom redovisade områden med utvecklad befintlig användning inom riksintresset, kvarstår dock frågan att följa upp. Länsstyrelsen konstaterar i sammanhanget att ÖP Bromölla inte ger någon tydlig vägledning avseende om någon del omfattas av undantagsbestämmelsen i 4 kap. 1 § första stycket MB.

Natura 2000 (4 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen ser att en utbyggnad av området *Strandskogen* kan innebära risk för påverkan på Natura 2000-området *Ivösjön-Oppmannasjön*, vilket också lyfts i översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning. Länsstyrelsen konstaterar att det kvarstår att visa vilka konsekvenser exploateringen innebär i sammanhanget, exempelvis i förhållande till områdets fågelliv, samt på Ivösjöns flora och fauna samt vattenkvalitet och hydrologi. Kopplat till detta kan Länsstyrelsen konstatera att flera rödlistade och fridlysta arter har noterats i området, bl.a. häckande fåglar med starkt skydd kopplat till sjöstränderna. Delar av utbyggnadsområdet är även utpekade som område med högsta klass (klass 1) i länets naturvärdesöversikt¹.

Då kommunen inte har utrett påverkan i ÖP Bromölla, eller visat att området kan byggas ut utan skada på Natura 2000-området, kvarstår det för kommunen att visa att riksintresset kan tillgodoses i efterföljande planering. Se även avsnitten *Riksintresse för*

¹Naturvärdesöversikt för Skåne (2022), Länsstyrelsen Skåne
[Naturvärdesöversikt | Länsstyrelsen Skåne](#)

naturvården, Riksintresse för friluftslivet samt Miljökvalitetsnormer för vatten i yttrandet.

Länsstyrelsen bekräftar att påverkan på Natura 2000-områdena *Ivösjön-Oppmannasjön* och *Levrasjön* behöver följas upp för utbyggnadsområdena *Norreskog Harabacksvägen*, *Norreskog Ola Mattes väg* och *Allarpsvägen*. Då utbyggnadsområdena ligger nära varandra ser Länsstyrelsen att kommunen i efterföljande planering kan behöva bedöma den samlade påverkan för att fånga upp eventuella kumulativa effekter.

Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN)

Av ÖP Bromölla framgår att innan och i samband med exploatering ska åtgärder genomföras för att förbättra möjligheterna att nå miljökvalitetsnormerna, samt att verka för att miljökvalitetsnormer för vatten uppfylls i hela kommunen. ÖP Bromölla ger däremot inte tydlig vägledning *hur* detta ska ske, eller om någon särskild hänsyn krävs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas i förhållande till föreslagen mark- och vattenanvändning.

Länsstyrelsen menar att frågan generellt behöver följas upp i efterföljande planering och prövningar. Detta bland annat utifrån att översiktsplanen föreslår ett antal områden med ny/utvecklad markanvändning i nära anslutning till vattenförekomster, inom vattenskyddsområden samt då det framgår att det finns risk för påverkan på recipienter kopplat till bräddning av avlopp.

Länsstyrelsen ser i sammanhanget särskilt stora utmaningar gällande utbyggnadsområdet *Verksamhetsområde Nymölla*. Området ligger i en lågpunkt, inom båtnadsområde och dikningsföretag med direkt anslutning till recipient *Skråbeån*. Länsstyrelsen menar därför att en exploatering här kan medverka till att en miljökvalitetsnorm inte följs, och att det kvarstår för kommunen att visa att marken är lämplig för sitt föreslagna ändamål i detta avseende. Se även avsnitten *Riksintresse för naturvården* samt *Risk för översvämning i yttrandet*.

Länsstyrelsen vill även särskilt lyfta de stora osäkerheter som råder avseende hur utbyggandsområdet *Strandskogen* kan komma att påverka avrinningen till *Ivösjön*. Utifrån omfattningen på området, samt dess närhet till vattenförekomsten, ser Länsstyrelsen att det finns risk för negativ påverkan då en exploatering sannolikt skulle innebära ökade flöden av dag- och skyfallsvatten. Vilka konsekvenser som detta innebär i sammanhanget kvarstår att visa och hantera i efterföljande planering. Se även avsnitten *Riksintresse*

för naturvården, Riksintresse för friluftslivet samt Natura 2000 i yttrandet.

Hälsa, säkerhet samt risk för olyckor

Miljöstörande verksamheter

ÖP Bromölla redovisar inte några riskhanteringsavstånd eller särskilda uppmärksamhetsområden, varför det saknas tydlig vägledning för var olika verksamhetsrelaterade störningar behöver hanteras i efterföljande planering. Länsstyrelsen konstaterar dock att ÖP Bromölla redovisar områden för *utvecklad bostadsbebyggelse* i närheten av *utvecklade verksamhetsområden* i Bromölla tätort, Nymölla, Gualöv och Näsrum. I efterföljande planering och prövningar i dessa områden behöver frågan om hur eventuella risker och störningar kan hanteras följas upp. Länsstyrelsen vill i sammanhanget särskilt lyfta vikten av att bedöma och hantera dessa aspekter kopplat till kommunens Sevesoverksamheter. Av ÖP Bromölla framgår exempelvis inte om kommunen har beaktat risker och störningar från Nymölla pappersbruk i förhållande till nya och utvecklade bostadsområden i Nymölla. Eller vad föreslagen utveckling av industri- och verksamhetsområdet i centrala Bromölla (före detta Iföverken) innebär kopplat till angränsande mångfunktionell bebyggelse.

Trafikbuller samt transport av farligt gods

Länsstyrelsen bekräftar att trafikbuller samt risker kopplade till transport av farligt gods behöver följas upp och hanteras fördjupat i efterföljande planering. Exempelvis för ny eller utvecklad bebyggelse i anslutning till väg E22 och Blekinge kustbana. Samt vid utveckling av områden i Bromölla tätort som påverkas av tung trafik till och från verksamheterna vid före detta Iföverken.

Risk för översvämning, ras, skred och erosion

Länsstyrelsen ser att kommunen i ÖP Bromölla tar utmaningar gällande risk för översvämning på allvar med tydliga ställningstaganden för framtida planläggning. Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen kan dock Länsstyrelsen konstatera att riktlinjen om att det inte bör tillåtas byggelse i områden med risk för översvämning och erosion delvis går emot utpekade utvecklingsområden där det finns risk för översvämning. Såsom *Verksamhetsområde Nymölla*, vilket ligger i en lågpunkt och inom båtlandsområde. Här ser Länsstyrelsen att det kvarstår att visa att

föreslagen ny bebyggelse inte riskerar att bli olämplig med hänsyn till risken för översvämning. Se även avsnitten *Miljö kvalitetsnormer för vatten* och *Riksintresse för naturvården* i yttrandet.

I ÖP Bromölla beskrivs att ny och befintlig bebyggelse ska hindras, eller lindras från att nås av effekterna av ett förändrat klimat. Länsstyrelsen saknar i sammanhanget en tydlig redovisning av kommunens syn på skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade, och hur den risken kan minska eller upphöra. Kommunen har beslutat att rekommenderad nivå vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked är +3,3 meter över havet. Länsstyrelsen kan dock konstatera att befintlig bebyggelse längs kusten Tjällmo-Strandvik-Valje samt vid Nymölla bostadsområde och industriområde ligger lägre än detta. Gällande den befintliga bebyggelsen vill Länsstyrelsen också särskilt uppmärksamma utloppet av Skräbeån i Möllefjorden och de risker som kan följa av kombinationseffekter; stigande havsnivå, höga flöden i vattendrag och skyfall. Eftersom ÖP Bromölla öppnar upp för utvecklad och tillkommande bebyggelse inom dessa riskområden konstaterar Länsstyrelsen att frågan om markens lämplighet i dessa avseenden här kvarstår att visa i efterföljande planering och prövningar.

Remisshantering

Länsstyrelsen har i aktuellt ärende hört följande myndigheter. Observera att detta granskningsyttrande endast tar upp frågor kopplade till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 3 kap. 16 § PBL.

- Försvarsmakten
- Luftfartsverket
- Länsstyrelsen i Blekinge län
- Länsstyrelsen i Kronobergs län
- Myndigheten för civilt försvar (fd Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
- Sveriges geotekniska institut
- Svenska kraftnät
- Trafikverket

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med planhandläggare Tony Davidsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Hanne Romanus, enhetschef och länsarkitekt, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.